

STARTNOTITIE

DESIGNER OUTLET CENTER ROERMOND

BAA McArthurGlen UK Ltd.

NOVEMBER 1999

Barbarossastraat 35
Postbus 151
6500 AD Nijmegen
Telefoon (024) 328 42 84
Telefax (024) 360 95 66

HASKONING
Ingenieurs- en
Architectenbureau

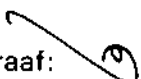

STARTNOTITIE

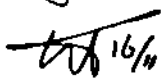
DESIGNER OUTLET CENTRE ROERMOND

BAA McArthurGlen UK Ltd.

Gecontroleerd : Ir. H.E. Büchi

Paraaf:

Goedgekeurd : Ing. W.F.T. Tromp

Paraaf: 16/11

INHOUDSOPGAVE

	blz.
1. INLEIDING	1
1.1 Aanleiding voor de startnotitie	1
1.2 Doel van de startnotitie	3
1.3 De voorgenomen activiteit in hoofdlijnen	4
1.4 Opzet van de startnotitie	4
2. PROBLEEMSTELLING EN DOEL	6
2.1 Wettelijk kader	6
2.2 Probleemstelling	6
2.3 Doel van de voorgenomen activiteit	7
3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT	8
3.1 Locatiekeuze	8
3.2 Huidige situatie locatie	10
3.3 Randvoorwaarden	10
3.4 Voorgenomen activiteit	11
3.5 Alternatieven	12
4. MOGELIJKE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	13
4.1 Verkeer en vervoer	13
4.2 Lucht	13
4.3 Geluid	14
4.4 Bodem en water	14
4.5 Landschap en cultuurhistorie	14
4.6 Ecologie	15
4.7 Woon- en leefmilieu	15
5. BESLUITVORMING EN PROCEDURE	16
5.1 Reeds genomen besluiten	16
5.2 Nog te nemen besluiten	16
5.3 Betrokkenen bij de procedure voor de milieueffectrapportage	16

BIJLAGEN:

1. Definitie Designer Outlet Centre
2. Aanwijzing beschermd monument

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding voor de startnotitie

BAA McArthurGlen, heeft het plan om op het terrein van de voormalige Ernst Casimir Kazerne in Roermond een Designer Outlet Centre en een megabioscoop te ontwikkelen. BAA McArthurGlen (BMG) heeft inmiddels acht soortgelijke Outlet Centres in Europa. De locatie in Roermond is opgenomen in figuur 1.1.

Een Designer Outlet Centre (DOC) is een bouwproject van winkelunits voor de verkoop rechtstreeks aan het publiek van toegestane handelsgoederen, waarbij inbegrepen een centrale horecavoorziening (food court) of afzonderlijke eet- en (alcoholische) drinkgelegenheden/faciliteiten, kantoorruimte voor het management en (gratis) parkeerplaatsen, zoals verder uitgewerkt in de definitie die door de Gemeenteraad van Roermond is aanvaard (zie bijlage 1). DOC's bieden fabrikanten de mogelijkheid restpartijen en seizoenoverschotten te verkopen zonder het aanzien van het merk te schaden. Dus artikelen die niet meer helemaal de laatste mode vertegenwoordigen, artikelen met mankementen of bijvoorbeeld extra grote maten. Het aanbod bestaat voor 80% uit kleding, schoeisel en sportartikelen: voor het overige uit interieurartikelen en mode-accessoires. Een DOC biedt geen goederen of diensten aan die voorzien in de dagelijkse behoeften. Er zijn dan ook geen supermarkten, drogisterijen en dergelijke. Hierna wordt een beschrijving gegeven van een DOC. Waar in deze beschrijving wordt gesproken over "factory outlet" dient te worden gelezen "designer outlet". Deze beschrijving is afkomstig van de Economische Impactanalyse die D&P Onderzoeken en Advies voor BMG heeft uitgevoerd.

In aanvang was de factory outlet feitelijk alleen een vorm van partijenverkoop. Restpartijen en b-keuze producten werden bij de productieplaats tegen sterk gereduceerde prijs in een magazijnverkoopachtige ambiance aan consumenten aangeboden. Van dit oorspronkelijke gegeven –detailhandelsverkoop via de achterdeur van de fabrikant- is vandaag de dag weinig overgebleven, maar de associatie van velen die de term factory outlet voor het eerst horen, is vaak nog wel van dien aard.

Een absoluut onderscheidend en door velen veronachtzaamd uitgangspunt bij een factory outlet is dat het eigenlijk een initiatief is van (merk) fabrikanten om meer greep te krijgen op het distributieproces binnen de bedrijfskolom. Traditioneel is het binnen de bedrijfskolom de detailhandel die producten aan de finale consument aanbiedt. Hiertoe wordt – al dan niet via de groothandel – ingekocht bij fabrikanten of producenten. Door dominantie uit inkoopkracht en schaalvergroting in de detailhandel heeft het zakelijk verkeer rond consumentenproducten in Nederland (maar ook op veel plaatsen daarbuiten) het karakter van een buyersmarkt

gekregen. Detaillisten dicteren de markt en zowel merkfabrikanten als b-labelproducenten ondervinden daarvan de gevolgen. De grote inkoopkracht van belangrijke partijen leidt er toe dat de detailhandel haar condities op kan leggen aan de fabrikanten en producten. Het is tegenwoordig haast regel dat zo een belangrijk deel van het productierisico teruggesluisd wordt naar de producent. Traditioneel proberen fabrikanten deze (soms verplicht) terug te nemen niet verkochte producten, samen met b-keuze artikelen met kwaliteitsfoutjes of kleurverschillen en andere productieoverschotten buiten hun directe marktgebied af te zetten voor prijzen die vaak flink onder de gangbare marktprijs en soms zelfs onder de kostprijs liggen. Alles wat deze goederen voor de fabrikant nog aan kostendekking opleveren is immers meegenomen.

Deze goederenstroom van restpartijen is met het steeds mondialer worden van onze wereldeconomie doelwit van marktpartijen, die deze goederen via het grijsimportkanaal weer terugsluizen naar de oorspronkelijke markt. Op zich gaat het hier overigens om volstrekt legale praktijken, maar overschotpartijen waarvan de fabrikant het doel heeft ze uit het circuit te halen, verschijnen zo binnen de kortst mogelijke tijd toch weer via tal van parallelle verkoopkanalen op de markt. Het resultaat van dit proces is natuurlijk dat detaillisten klagen over prijsbederf (consumenten krijgen voor een lagere prijs toegang tot dezelfde producten), maar ook dat fabrikanten zien dat er zo geknabbeld wordt aan een vaak met veel zorg en kosten opgebouwd merkimago.

Het antwoord vanuit fabrikanten is dan ook ervoor te zorgen dat de restpartijen en teruggenomen goederen niet meer via het grijze circuit beschikbaar kunnen komen, met als oplossing dan zelf maar een verkoopkanaal te gaan exploiteren. Hiermee was de geboorte van de factory outlet een feit. Factory outlets zijn vanuit de fabrikanten geredeneerd dus een oplossing van een distributieprobleem om te voorkomen dat hun belangrijkste afzetmarkt – de vaste afzetspunten binnen het reguliere detailhandelskanaal gefrustreerd wordt door distributiepunten die in uitingsvorm en kwaliteit niet aansluiten op het door hen nagestreefde merkbeeld.

Naarmate de fabrikanten hun eigen factory outlet gingen exploiteren ontstond al snel het idee deze nieuwe aanbodsvormen te clusteren en daarmee was ook het eerste factory outlet centre een feit. Inmiddels hebben factory outlet centres in de Verenigde Staten een vaste plaats binnen het distributieproces weten te verwerven. Tegenwoordige factory outlet centres zijn detailhandelsvormen, die op professionele wijze rond merken zijn opgebouwd. Er is weinig meer overgebleven van het beeld van magazijnverkoop. Integendeel, tegenwoordige factory outlets zijn in feite volwaardige merkpresentaties van topfabrikanten. Een dergelijke dominante merkpresentatie is binnen de traditionele detailhandel zelden zichtbaar. Daar kiest men doorgaans zelf voor een assortiment dat is opgebouwd uit verschillende merken en leveranciers. Het uitdragen van

een merkbeeld is bij uitstek het onderscheiden vermogen van factory outlet centres en op deze wijze weten factory outlet centres ook nieuwe vragen op te roepen. (Factory outlet centre Roermond, Economische impact analyse, D&P onderzoek en advies, september 1999)

Het DOC vormt de kern van de activiteit, waarbij aansluiting zal worden gezocht met bestaande recreatieve of toeristische voorzieningen ter plaatse en tevens wordt het DOC zelf gekarakteriseerd als toeristisch recreatieve activiteit, nu een bezoek aan het DOC voor veel mensen een dagje uit is. Op basis van ervaringen met bestaande DOC's wordt het aantal bezoekers voor het DOC ingeschat op twee tot vijf miljoen per jaar.

In het Besluit Milieueffectrapportage is aangegeven welke activiteiten moeten worden aangemerkt als m.e.r.-plichtig. De activiteit die in het Besluit als m.e.r.-plichtig is omschreven betreft de aanleg van een recreatieve of toeristische voorziening die jaarlijks meer dan 500.000 bezoekers aantrekt. Op grond van de te verwachten aantallen bezoekers moet de in de Wet milieubeheer vastgelegde procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.-procedure) worden doorlopen. De procedure wordt doorlopen in het kader van het eerste ruimtelijk besluit. In dit verband is van belang dat ten behoeve van het DOC een bestemmingsplan zal worden vastgesteld. Voorts zal de procedure voor vrijstelling op grond van artikel 19 WRO worden doorlopen en zal vrijstelling van de bouwverordening worden verleend.

De m.e.r.-procedure is erop gericht een goed beeld te krijgen van de verwachte milieueffecten die optreden als gevolg het voornemen dat wordt ontwikkeld zodat de mogelijke gevolgen voor het milieu in de besluitvorming kunnen worden meegewogen. Elke m.e.r.-procedure begint officieel met het uitbrengen van de startnotitie.

In een samenwerkingsovereenkomst tussen Gemeente Roermond en BMG is ondermeer vastgelegd dat de gemeente in samenwerking met BMG een bestemmingsplan zal (doen) ontwikkelen. Vanuit dit aspect is afgesproken dat BMG ook als initiatiefnemer van het MER zal optreden. De startnotitie en het MER worden dan ook opgesteld door BMG.

1.2

Doel van de startnotitie

Het uitbrengen van een startnotitie heeft tot doel informatie te verschaffen over de achtergronden, aard en omvang van het voornemen van BMG. Daarnaast vindt in de startnotitie een eerste verkenning plaats van mogelijke milieueffecten en geeft de initiatiefnemer aan welke alternatieven in de m.e.r.-procedure worden onderzocht. Het onderzoek naar deze effecten zal een rol spelen bij de verdere planontwikkeling.

De informatie in de startnotitie is bestemd voor alle betrokkenen bij de voorgenomen activiteit zoals, Burgemeester en Wethouders van Roermond (be-

voegd gezag), de bevolking en de commissie voor de milieueffectrapportage (Cmer) en de voorgeschreven wettelijke adviseurs. Door de startnotitie te publiceren worden de betrokkenen in de gelegenheid gesteld kennis te nemen van de voorgenomen activiteit en voorstellen te doen over de gewenste inhoud van het MER. Op de rol van de alle betrokkenen wordt nader ingegaan in hoofdstuk 5.

De startnotitie is voor de Cmer de basis voor een advies aan het bevoegd gezag over de richtlijnen voor de inhoud van het MER. In dit advies wordt aangegeven welke milieuaspecten op welke manier in het MER zouden moeten worden onderzocht. Mede op basis van dit advies, reacties uit de inspraak en adviezen van de wettelijke adviseurs stelt het bevoegd gezag uiteindelijk de definitieve richtlijnen vast voor de inhoud van het op te stellen MER.

1.3 De voorgenomen activiteit in hoofdlijnen

De voorgenomen activiteit betreft de ontwikkeling van een Designer Outlet Centre (DOC), zoals hiervoor omschreven (zogenaamde producentendetail-handelsvestiging) en een megabioscoop

Het totale plangebied beslaat ongeveer 16 hectare. Het verkoopvloeroppervlak, dat wil zeggen de ruimten die voor de consument toegankelijk zijn, van het DOC ligt tussen de 20.000 en 35.000 m². De winkelunits (zelfstandige vestigingen) hebben een oppervlak van gemiddeld 200 m² elk.

Naast het DOC wordt een megabioscoop ontwikkeld. Deze bioscoop omvat 8 tot 12 filmzalen.

1.4 Opzet van de startnotitie

Deze startnotitie bestaat uit vijf hoofdstukken en een aantal bijlagen. Het eerste hoofdstuk, waarin u nu leest, geeft algemene informatie over de voorgenomen activiteit en deze startnotitie.

In het tweede hoofdstuk wordt een beeld geschetst van overheidsbeleid dat gezien het voornemen van BMG relevant is. Voorts wordt vanuit het gezichtspunt van BMG de probleemstelling met aansluitend de doelstelling geformuleerd. Het derde hoofdstuk geeft een beschrijving van de voorgenomen activiteit en alternatieven. Hierbij wordt tevens aangegeven waarom de locatie Roermond de meest geschikte locatie is. Aansluitend wordt in hoofdstuk vier een aanzet gegeven van de milieu-aspecten die relevant zijn bij de uitvoering van het voornemen voor de ontwikkeling van een DOC met een megabioscoop. Tot slot wordt in hoofdstuk vijf ingegaan op de besluitvorming en de (m.e.r.)-procedure.

Figuur 1.1: Locatie-aanduiding

2. PROBLEEMSTELLING EN DOEL

2.1 Wettelijk kader

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van relevante onderwerpen die bij de ontwikkeling van de voorgenomen activiteit in het kader van de m.e.r.-procedure een rol kunnen spelen. Er is hierbij onderscheid gemaakt naar gemeentelijk, provinciaal en rijksniveau. Deze onderwerpen zullen voor zover relevant in het MER aan de orde komen.

Gemeente Roermond

- Hoofdzakenplan;
- Nota openluchtrecreatie en toerisme;
- In voorbereiding zijnde bestemmingsplan.

Provincie Limburg

- Streekplan Noord- en Midden-Limburg;
- Beleidsplan Toerisme en recreatie;
- Provinciaal beleid aangaande verkeer en vervoer;

Rijk

- Vierde nota op de ruimtelijke ordening;
- Structuurschema verkeer en vervoer (SVV II);
- Besluitvorming inzake bouwen in winterbed van de Maas en langs de Maas.

2.2 Probleemstelling

McArthur Glen is een van oorsprong Amerikaans bedrijf dat zich bezig houdt met de ontwikkeling van Designer Outlet Centres. Dergelijke Centres hebben gezien het aanbod aan activiteiten (winkels, bioscoop, fast food) een sterk toeristisch recreatief karakter. Tot voor een aantal jaren geleden was McArthur Glen voornamelijk gericht op de Amerikaanse markt. Inmiddels is ook de Europese markt als potentieel ontdekt. Voor de ontwikkeling van deze Europese markt is een joint venture aangegaan met de Engelse luchthaven exploitant British Airports Authorities.

Om haar marktpositie in Europa te verstevigen is BMG op zoek naar uitbreidingsmogelijkheden. Inmiddels zijn door BMG bedrijven opgericht in Groot Brittannië, Oostenrijk, Duitsland, Italië en in Frankrijk.

In Nederland is nog geen DOC opgericht.

De ontwikkeling van een DOC inclusief megabioscoop op het terrein van de Ernst Casimir Kazerne is niet voorzien in het vigerende bestemmingsplan. Ten behoeve van deze ontwikkeling zal dan ook het bestemmingsplan daarop moeten worden toegesneden.

De probleemstelling kan als volgt worden geformuleerd:

BAA McArthurGlen UK Ltd is voornemens een Designer Outlet Centre met megabioscoop te realiseren. De huidige bestemming van het beoogde terrein is hierop niet toegesneden zodat dat alsnog dient te geschieden. Overeenkomstig het Besluit MER dient voor de vaststelling van het ruimtelijke plan dat als eerste in de mogelijke aanleg van het Centre voorziet een MER te worden opgesteld.

2.3 Doel van de voorgenomen activiteit

Het doel van de voorgenomen activiteit is het ontwikkelen van een toeristische recreatieve activiteit die bestaat uit een Designer Outlet Centre en een megabioscoop op het terrein van de voormalige Ernst Casimir Kazerne te Roermond.

3. **VOORGENOMEN ACTIVITEIT**

In dit hoofdstuk vindt een beschrijving plaats van de voorgenomen activiteit. Om een indruk te krijgen van het Outlet wordt verwezen naar figuur 3.1. Deze figuur schets het Outlet zoals dat in Cheshire Oaks in Groot Brittannië is gebouwd. Deze opzet zal naar verwachting ook worden toegepast bij de bouw van het Outlet in Roermond.

3.1 **Locatiekeuze**

De locatiekeuze is door BAA McArthurGlen UK Ltd (BMG) uitgevoerd op basis van een aantal randvoorwaarden.

1. Voor Designer Outlet Centres (DOC's) wordt gezocht naar locaties die in principe zo ver mogelijk afliggen van hun traditionele afzetkanalen op A1-locaties van grote steden, maar dan wel onder de randvoorwaarde dat er binnen een uur gaans voldoende consumenten zijn om voor een initieel draagvlak te zorgen. De locatie nabij Roermond voldoet daaraan. Grote aanbodconcentraties als Eindhoven, Maastricht en Düsseldorf liggen op zo'n 50 kilometer afstand, en hiermee zullen aanbieders in het Designer Outlet Centre zichzelf geen sterke directe concurrentie aandoen.
2. Op basis van ervaringen bij andere DOC's is gebleken dat mensen circa 2 à 3 keer per jaar een DOC bezoeken. Daarnaast is op basis van ervaringen gebleken dat mensen bereid zijn één tot twee uur in de auto te rijden om een DOC te kunnen bereiken. Om een DOC rendabel te kunnen laten opereren is op basis van deze gegevens een invloedsgebied nodig met zo'n 4 miljoen inwoners binnen de straal van één uur autorijden (dit komt overeen met circa 80 km);
3. Het terrein moet een omvang hebben van 10 - 20 ha om voldoende merken onder een dak te kunnen aanbieden. Dit vergroot namelijk de aantrekkingskracht van een DOC;
4. Voor de bereikbaarheid is het wenselijk dat het terrein aan of in de buurt van eens snelweg ligt. De bezoekers zullen zich, mede gezien het invloedsgebied, met name met de auto verplaatsen.

Bovengenoemde aspecten hebben ertoe geleid dat BMG voor Roermond heeft gekozen. Hierbij heeft de locatie vanuit milieu ook een aantal voordelen. De locatie in Roermond is goed ontsloten vanwege de directe ligging aan de N280. Daarnaast is de locatie gelegen in de nabijheid van het NS-station in Roermond op een loopafstand van circa 10 minuten. In het MER zal dan ook de bevordering van het gebruik van het openbaar vervoer onderwerp van de studie zijn. Vanwege de nabijheid van de bebouwing van de stad Roermond heeft de locatie geen invloed op het landschap.

McArthurGlen Designer Outlet Cheshire Oaks Phase IV

Figuur 3.1 Schematische weergave van de locatie te Cheshire Oaks in Groot Brittanië

3.2 Huidige situatie locatie

Situering

De voormalige Ernst Casimir kazerne ligt in het noordwesten van Roermond, aan de N280, een regionale ontsluitingsweg, en binnen een afstand van 750 meter van het station. Het terrein ligt bovendien op een afstand van circa 300 meter tot het centrum. Vanaf het terrein kan dit stadscentrum door middel van een voetgangerstunnel bereikt worden.

Het gebied wordt begrensd door de Maas/Maashaven, de N280 en het noordelijk gelegen industrieterrein Willem-Alexander, aan de Willem Alexanderhaven.

Locatie

Het beoogde terrein heeft een oppervlak van circa 16 ha en is in gebruik als kazernecomplex, Sportpark Stadsweide en als parkeerplaats. Op het voormalige kazerneterrein bevinden zich een tweetal verontreinigingen, te weten op het voorterrein (voormalig brandstofafleverpunt) dat thans in gebruik is als parkeerplaats en op het achterterrein (voormalig Boshok). In een overeenkomst met het Ministerie van defensie is vastgelegd dat na beëindiging van de activiteiten van defensie de terrein zonder grondvervuiling worden opgeleverd. De huidige locatie zal door REO zodanig gesaneerd worden opgeleverd dat de activiteiten van BMG aangelegd kunnen worden.

3.3 Randvoorwaarden

Op de oprichting van het DOC zijn verschillende factoren van invloed. Deze factoren kunnen randvoorwaarden worden genoemd. Randvoorwaarden hebben betrekking op 'harde' onderdelen van de inrichting, die niet kunnen worden veranderd.

- het in figuur 1.1 aangegeven terrein is de enige locatie die in aanmerking komt. Voor de motivering wordt verwezen naar paragraaf 3.1;
- een deel van de kazerne krijgt de bestemming Monumentaal pand en zal derhalve niet worden gesloopt maar in het verkoopcomplex worden geïntegreerd;
- naast het DOC wordt een megabioscoop opgericht waarbij de ene activiteit de aantrekkingskracht van de andere versterkt.
- circa 16 ha;
- verkoopvloeroppervlak circa 35.000 m² in fasen te realiseren;
- 1.500 – 3.000 m² food court;
- 500 m² management office;
- 500 m² speeltuin;
- 10 parkeerplaatsen per 100 m² verkoopvloeroppervlak;
- 20 busparkeerplaatsen;
- 150-200 winkels;
- openingsuren 08.00 – 22.00 uur;
- aanvoer toeleveranciers 06.00 – 00.00 uur;
- megabioscoop met 8-12 filmzalen.

3.4 Voorgenomen activiteit

Het Outlet heeft een toeristisch/recreatief karakter met een sterke detailhandelscomponent door de combinatie van:

- verkoop van merkartikelen met exclusieve uitstraling in het DOC;
- sfeervolle omgeving hetgeen met name in de architectuur tot uiting komt;
- gelegenheden voor een kopje koffie en kleine maaltijden;
- ontspanning (megabioscoop);
- speeltuin.

Elke winkel binnen een DOC kan in feite als een fabriekswinkel beschouwd worden zoals deze vroeger veelal direct aan een fabriek gekoppeld waren voor het fabriekspersoneel. Het aanbod werd met name bepaald door 'schoonheidsfoutjes, restcollectie of afwijkende maten. Dit concept is verder ontwikkeld tot een professionele aanpak waarin meerdere fabrikanten gezamenlijk hun producten aanbieden waarbij de fabrikanten zich extra kunnen presenteren en profileren aan nieuwe doelgroepen op basis van hoge kortingen. De clustering van meerdere exclusieve merkfabrikanten en de representatieve uitdrukking (gebouw) waarborgt hierbij de hoogwaardigheid van de afzonderlijke producten.

Deze samenvoeging van verschillende merkfabrikanten in combinatie met horeca en ontspanning geeft het DOC een dermate aantrekkingskracht dat mensen van grote afstand een bezoek komen afleggen.

Dergelijke DOC's in Italië (4), Engeland (11), Frankrijk (8) hebben deze succesformule die in de Verenigde Staten is ontstaan (meer dan 500) inmiddels bewezen. Dit blijkt ook uit het feit dat diverse van dergelijke centra op dit moment worden voorbereid.

Het te ontwikkelen complex in Roermond heeft een omvang van circa 16 ha. De globale terreinverdeling is reeds in paragraaf 3.3 weergegeven.

Het DOC wordt gefaseerd opgericht. In de eerste fase wordt circa 12.500 m² netto verkoopvloeroppervlak ingericht. Aansluitend wordt in een tweede en derde fase 22.500 m² toegevoegd. Het moment waarop de tweede en derde fase van start gaan is afhankelijk van de ontwikkeling van de eerste fase (bezoekersaantallen, vraag naar winkelruimte).

Met de realisatie van het DOC worden circa 500 – 1.000 arbeidsplaatsen gecreëerd.

De combinatie van DOC met horeca en ontspanning (megabioscoop) versterkt de bezoekersaantallen. Naar verwachting zullen, wanneer het gehele terrein is ingericht, jaarlijks 2 – 5 miljoen bezoekers komen. Op basis van ervaring met andere locaties verwacht BMG dat 80 tot 90% van de bezoekers met de auto zal komen. Daarnaast zal 45% van de bezoekers op zaterdag en zondag komen met een maximum van 10.000 auto's per weekend dag.

De ontsluiting van het terrein vindt plaats door de aansluiting op de N280 die direct ten zuiden van de locatie is gesitueerd. Deze weg sluit nabij de grens

met Duitsland aan op de Duitse A52. Voor deze wegen zijn onlangs de voorbereidingen gestart voor een studie naar de uitbreidingsmogelijkheden tot snelweg van deze bestaande wegen.

3.5 Alternatieven

Volgens de wettelijke regeling van de milieueffectrapportage dient in elk MER, naast de beschrijving van de voorgenomen activiteit, een beschrijving te worden opgenomen van alternatieven die redelijkerwijs in beschouwing kunnen worden genomen. De alternatieven zullen in dit MER geen betrekking hebben op alternatieve locaties.

In het MER zullen in elk geval de volgende alternatieven in beschouwing worden genomen, waarvan de milieueffecten zullen worden vergeleken met die van de voorgenomen activiteit.

- nulalternatief (referentiesituatie);
- varianten voor de aanleg, inrichting, ontsluiting en het gebruik van het terrein;
- meest milieuvriendelijk alternatief.

Het zogenaamde nulalternatief schetst de situatie die ontstaat wanneer de voorgenomen activiteit niet plaatsvindt, dus als het Designer Outlet Centre en de megabioscoop niet worden gebouwd. Als referentiekader voor de voorgenomen inrichting en de alternatieven zullen de milieueffecten van voortzetting van het huidige gebruik van het terrein en de omgeving, inclusief de autonome ontwikkeling, in het MER worden beschreven.

Gelet op het voorgaande is de gekozen locatie de meest voor de hand liggende. Mogelijke varianten zullen dus gezocht moeten worden op het gebied van de aanleg, inrichting, ontsluiting en gebruik van het terrein.

Als laatste wordt het meest milieuvriendelijke alternatief ontwikkeld. Dit alternatief gaat uit van een zo min mogelijke belasting van het milieu. In het meest milieuvriendelijk alternatief kan worden uitgegaan van een minimaal aantal bezoekers per auto en een maximaal aantal bezoekers per openbaar vervoer en collectief vervoer en daarop gerichte maatregelen en voorzieningen. Daarnaast kan binnen het meest milieuvriendelijk alternatief gedacht worden aan duurzaam bouwen, inrichting (zoals parkeerplaatsen) en beheer die de best mogelijke milieubescherming bieden.

4. **MOGELIJKE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU**

In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de mogelijke gevolgen voor het milieu die bij de ontwikkeling van de voorgenomen activiteit zouden kunnen optreden. Hierbij wordt aangegeven in hoeverre het aspect relevant is en daarvoor in het MER dient te worden uitgewerkt. De volgende aspecten worden hierna behandeld:

- verkeer en vervoer;
- lucht;
- geluid;
- bodem en water;
- landschap;
- ecologie;
- hinder.

4.1 **Verkeer en vervoer**

Het Designer Outlet Centre (DOC) zal naar verwachting 2 – 5 miljoen bezoekers per jaar ontvangen. De verkeersstromen die hierdoor ontstaan zijn van invloed op de bestaande infrastructuur. Van belang hierbij is de intensiteit/capaciteitsverhouding (I/C-verhouding) van de bestaande infrastructuur. Mogelijke gevolgen zouden files en verkeersonveilige situaties kunnen zijn.

Om een inschatting van de mogelijke milieugevolgen te maken zal de verkeersaantrekkende werking in het MER nader worden onderzocht.

Daarnaast zal verkeers(on)veiligheid in beschouwing worden genomen. Dit aspect is van belang vanwege de grote aantallen te verwachten motorvoertuigen.

Voorts zal worden ingegaan op de bereikbaarheid van de locatie voor de verschillende verkeersdeelnemers zowel qua openbaarvervoer als met eigen vervoermiddelen.

4.2 **Lucht**

De verkeersaantrekkende werking zal leiden tot een toename van de emissie van luchtverontreinigende componenten. Deze toename zal in beeld gebracht worden.

De overige luchtmissies van het DOC en de megabioscoop zelf worden gezien de aard van de activiteiten (winkelcentrum en bioscoop) verwaarloosbaar geacht en buiten beschouwing gelaten.

4.3 **Geluid**

Voor wat betreft het aspect geluid is er sprake van tweedeling namelijk:

- geluid afkomstig van de inrichting;
- verkeersaantrekkende werking (indirecte hinder).

Geluid afkomstig van de inrichting

Bij de behandeling van dit aspect kan het DOC worden gekwalificeerd conform de uitgave "Bedrijven en milieuzonering" van de VNG (1999) en kan ter bepaling van de geluidbelasting worden aangesloten bij de systematiek die in deze uitgave wordt gehanteerd.

Verkeersaantrekkende werking (indirecte hinder)

Het DOC wordt ontsloten door de provinciale weg N280. Op deze weg is dan ook een toename van de geluidemissie te verwachten. In welke mate de verkeersintensiteit toeneemt en de consequenties daarvan zal worden besproken.

4.4 **Bodem en water**

Het aanwezig zijn van een DOC/megabioscoop zal geen invloed hebben op de kwaliteit van de bodem. Echter door de komst van het DOC/megabioscoop naar Roermond zal de aanwezige bodemverontreiniging op de locatie worden gesaneerd. Deze sanering zou vooralsnog niet plaatsvinden wanneer het DOC niet op het terrein van de Ernst Casimir Kazerne gevestigd zou worden.

4.5 **Landschap en cultuurhistorie**

De locatie is gelegen binnen het stedelijk gebied van Roermond. Landschappelijke elementen op het terrein worden gevormd door het bestaande kazernecomplex en de aanwezigheid van twee voetbalverenigingen met bijbehorende gebouwen. Deze voorziening zullen van het terrein worden verwijderd met uitzondering van het monumentale poortgebouw, een legeringsgebouw direct achter het poortgebouw en het vlagmonument van de kazerne. Dit is conform het advies van de Rijksdienst Monumentenzorg en de beslissing van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 27 juli 1999 (zie bijlage 2). Deze objecten zullen in het DOC worden geïntegreerd waarbij het DOC qua hoogte geen in het oogspringend object zal vormen.

Het landschappelijke aspect vormt geen belangrijk milieu-aspect maar zal in het kort in het MER verder worden uitgewerkt op grond van het ontwerp van het DOC en de architectonische inpassing in de omgeving. In dit kader kan wellicht ook de beslissing inzake het beschermd stadsgezicht van Gemeente Roermond aan de orde komen.

4.6 **Ecologie**

Op het terrein van de voormalige Ernst Casimir Kazerne bevinden zich geen ecologisch waardevolle gebieden. Het terrein is in gebruik als kazernecomplex, twee voetbalverenigingen en als parkeerplaats. De oprichting van een DOC op dit terrein zal dan ook geen invloed op het milieu-aspect ecologie hebben.

Circa 2 kilometer ten noorden van de locatie bevindt zich een ecologische verbindingszone. Gezien de afstand tot de locatie zal de voorgenomen activiteit niet van invloed zijn op deze zone.

Dit aspect wordt dan ook niet in het MER behandeld.

4.7 **Woon- en leefmilieu**

In het MER zal aandacht worden besteed aan het woon- en leefmilieu. Hierbij zullen onder meer de onderwerpen parkeerhinder, sociale veiligheid, oversteekbaarheid van wegen, etc. in beschouwing worden genomen.

5. **BESLUITVORMING EN PROCEDURE**

De voorgenomen activiteit betreft de ontwikkeling van een Designer Outlet Centre met een megabioscoop. Het op te stellen MER vormt onderdeel van de te volgen m.e.r.-procedure en de besluitvorming in het kader van het eerste ruimtelijk besluit. Het besluitvormingskader wordt met name gevormd door besluiten zoals in dit hoofdstuk genoemd.

Ook wordt in dit hoofdstuk een overzicht gegeven van de instanties en personen die bij deze milieueffectrapportage zijn betrokken.

5.1 **Reeds genomen besluiten**

De genomen (relevante) besluiten zijn:

- Besluit van Gemeente Roermond tot het aangaan van een samenwerkingsovereenkomst met BAA McArthurGlen teneinde tot realisering van een DOC met megabioscoop te komen;
- Besluit van Gemeente Roermond inzake de definitie van interpretatie van wat een Designer Outlet Centre precies is;
- Besluit van Gemeente Roermond tot wijziging bestemmingsplan;
- Besluit van de initiatiefnemer tot realisatie van een Designer Outlet Centre met megabioscoop.

5.2 **Nog te nemen besluiten**

De te nemen (relevante) besluiten zijn:

- Besluit van de Gemeente Roermond op de aanvraag voor Vrijstelling artikel 19 WRO;
- Besluit van de Gemeente Roermond tot vaststelling van het bestemmingsplan;
- Besluit op de aanvraag van een bouw- of aanlegvergunning van het Designer Outlet Centre.

5.3 **Betrokkenen bij de procedure voor de milieueffectrapportage**

Bij het opstellen van een MER zijn verschillende partijen betrokken, die elk een eigen rol hebben. Voor de voorgenomen ontwikkeling kunnen de volgende partijen worden onderscheiden:

Initiatiefnemer

Een initiatiefnemer is een particulier of overheidsorganisatie die het voornemen heeft een activiteit te ondernemen. In deze m.e.r.-procedure wordt de rol van initiatiefnemer vervuld door BAA McArthurGlen UK Ltd.

Naam en adres van de initiatiefnemer:

BAA McArthurGlen UK Ltd
Luegplatz 3
D-40545 DÜSSELDORF (D)

Bevoegd gezag

Onder het bevoegd gezag wordt de overheidsinstantie verstaan die bevoegd is om over het voornemen van de initiatiefnemer een besluit te nemen. In deze m.e.r.-procedure wordt deze rol vervuld door Burgemeester en Wethouders van Roermond. Voor het bevoegd gezag bestaan de belangrijkste besluiten uit het vaststellen van de richtlijnen voor de inhoud van het MER, het beoordelen van de aanvaardbaarheid van het MER.

Naam en adres van het bevoegd gezag:

Burgemeester en Wethouders van Roermond
Postbus 900
6040 AX ROERMOND

Commissie voor de milieueffectrapportage

Het bevoegd gezag wordt bij haar besluiten geadviseerd door de landelijke Commissie voor de milieueffectrapportage (Cmer). Deze onafhankelijke commissie bestaat uit tal van deskundigen op milieugebied. Voor iedere milieueffectrapportage wordt uit de commissie een werkgroep samengesteld. Deze werkgroep heeft tot taak het bevoegd gezag eerst te adviseren over de inhoud van de richtlijnen (het richtlijnenadvies) en later over de juistheid en volledigheid van het MER (het toetsingsadvies).

Adviseurs

Het bevoegd gezag dient naast de Cmer ook advies te vragen aan de wettelijke adviseurs. De wettelijke adviseurs adviseren het bevoegd gezag over de richtlijnen voor de inhoud van het MER en, wanneer het MER gereed is, over de kwaliteit en de volledigheid ervan. Als wettelijke adviseurs zijn in elk geval aangewezen de Regionale Inspecteur voor de Milieuhygiëne (vertegenwoordiger van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu) en de Regionale Directeur van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

Insprekers

In de m.e.r.-procedure zijn twee momenten voorzien, waarop een ieder gebruik kan maken van de geboden inspraakmogelijkheden. Zo kunnen insprekers opmerkingen maken naar aanleiding van de startnotitie en naar aanleiding van het ter inzage gelegde MER in combinatie met het streekplan.

Bij de inspraak op de startnotitie kan een ieder voorstellen doen voor de alternatieven die in het MER worden onderzocht. In een latere fase kunnen de insprekers opmerkingen maken over de inhoud van het MER en het bijbehorende streekplan. Het bevoegd gezag zal de burgers tijdig informeren wanneer en op welke wijze van de beide inspraakmogelijkheden gebruik kan worden gemaakt.

BIJLAGE 1

DEFINITIE DESIGNER OUTLET CENTRE

Het Designer Outlet Centre (DOC) in Roermond is een door BAA McArthurGlen te realiseren merkendorp met de volgende kenmerken:

- a verkoop van merkartikelen van een hoge kwaliteit;
- b verkoop is beperkt tot voorraden die buiten het seizoen worden verkocht, onvolmaakt afgewerkte producten, overschotten en experimentele collecties – in alle gevallen producten die geen deel uitmaken van de lopende collecties (m.u.v. uitverkoop) van de reguliere detailhandel -;
- c verkoop vindt plaats tegen gereduceerde prijzen t.o.v. de prijzen die door de reguliere detailhandel gehanteerd werden;
- d verkoop vindt plaats rechtstreeks aan de consument door merkfabrikanten, licentiehouders, franchisenemers en "vertically integrated retailers" van voor of door hen zelf geproduceerde artikelen, met uitsluiting van tussenhandel door andere natuurlijke – of rechtspersonen.

In het Roermondse DOC zijn vanaf de laatste fase van realisering vertegenwoordigd:

- ten minste 80 % van het netto verhuurbaar oppervlak in de branches kleding, schoenen en lederwaren en sportartikelen;
- ten hoogste 20 % in de branches beeld en geluid, huishoudelijke artikelen, boeken, juweliersartikelen, cosmetica/parfum;
- en horeca (ondersteunend).

Een licentiehouder is elke (rechts)persoon aan wie door een fabrikant of "vertically integrated retailer" een licentie is verleend om de merkartikelen van die fabrikant of "vertically integrated retailer" te verkopen en/of te produceren. Een franchisenemer is elke (rechts)persoon aan wie door een fabrikant of "vertically integrated retailer" het recht is verleend om de merkartikelen van die fabrikant of "vertically integrated retailer" te verkopen.

Een "vertically integrated retailer" is een (rechts)persoon die merkartikelen produceert of ten behoeve van wie deze merkartikelen naar een specifiek ontwerp en een specifieke omschrijving worden geproduceerd en die de controle heeft over de distributie en wederverkoop van dergelijke goederen.

HASKONING

Ingenieurs- en
Architectenbureau

BAA McArthurGlen UK Ltd.
Designer Outlet Centre Roermond

BIJLAGE 2

AANWIJZING BESCHERMD MONUMENT

Voorstel behandelwijze:
Besluit raad d.d. 23 SEP. 1999

RIJSDIENST VOOR DE MONUMENTENZORG

Broederplein 41 3703 CD Zeist

Postbus 1001 - 3700 BA Zeist

☎ | 030 - 698 32 11

fax | 030 - 691 61 89

Postbank 435120

De Raad van de Gemeente Roermond
Postbus 900
6040 AX ROERMOND

REG. NO. 1999/10437
Datum 26 JUL 1999
afd. RU
v. Ruy

uw brief/kenmerk

ons nummer
9711448

behandeld door
Monumentenregistratie

onderwerp
Aanwijzing beschermd monument:
Complexnummer : 514159
Gemeente : Roermond
Wilhelminasingel 10 te Roermond, e.a.

bijlage
Besluit met bijlage
1 ex.MW 1988

datum 27 JULI 1999

Met verwijzing naar artikel 4, eerste lid, van de Monumentenwet 1988 (Staatsblad 1988 nr. 638) zend ik u hierbij een samenvoeging van mijn besluiten van heden, nummer dezès, tot aanwijzing van bovenvermeld complex als beschermd monument.

Aangezien het hier een monumentaal complex betreft omvat de bijlage een samenvoeging van de besluiten van elk complex-onderdeel, voorafgegaan door de aanduiding van het complex als geheel.

Ik verzoek u het (de) besluit(en) op de secretarie ter kosteloze inzage voor een ieder neder te leggen.

Ingevolge de wet maakt de burgemeester de nederlegging op de gebruikelijke wijze aan de ingezetenen bekend.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.
dr. F. van der Ploeg,
namens deze.
de Directeur van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg,
voor deze,
het Hoofd van de Sector Regioservice,

(Ir J.C. 't Hart)

Samenvoeging van COMPLEX-besluiten tot aanwijzing

27 JULI 1999

DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAPPEN.

Gelet op de artikelen 3 en 4 van de Monumentenwet 1988 (Staatsblad 1988 nr. 638);

Gehoord de Raad van de gemeente waarin de hierna aan te noemen onroerende zaak is gelegen;

Gehoord Gedeputeerde Staten van de provincie waarin de hierna te noemen onroerende zaak is gelegen, indien dit zich bevindt buiten de bebouwde kom als bedoeld in artikel 8 van de Wegenverkeerswet (Staatsblad 1935 nr. 554);

Gehoord de Raad voor Cultuur;

BESLUIT

De als volgt aan te duiden onroerende zaak, zomede als samenstellend onderdeel van het complex van onroerende zaken, aan te wijzen als beschermd monument:

Het betreffende complex van onroerende zaken is:

Provincie : Limburg

Monumentnummer : 514159

Gemeente : Roermond

Naam : Ernst Casimirkazerne

PLAATSELIJKE AANDUIDING

Wilhelminasingel 10 te Roermond. e.a.

KADASTRALE AANDUIDING

EN

KADASTRALE TENAAMSTELLING

Zie bij het onderdeel van het complex

OMSCHRIJVING

Inleiding (complex)

De Ernst Casimirkazerne bestaat uit drie onderdelen: een gedenkteken op het voorterrein, een poortgebouw met sportzaalvleugel en kampcommandovleugel (gebouw A) en een legerings-/logiesgebouw (gebouw B). Het complex is ontworpen door kapitein der Genie A.G. Boost en

gebouwd in 1938-1939. In 1991 werd de kazerne aan de militaire functie onttrokken.

Omschrijving (complex)

De Ernst Casimirkazerne staat pal buiten de historische kern van Roermond, op de oude Stadswei nabij de Maasoever. Het gedenkteken bevat o.m. een beeltenis van Ernst Casimir en twee inscripties. Het U-vormige poortgebouw (gebouw A) bood onderdak aan verschillende commando-functies en logistieke diensten en het gebouw B huisvestte militairen. De drie, grotendeels in baksteen gebouwde objecten zijn ontworpen langs een zichtas van het gedenkteken op het voorterrein, door de poortdoorgang, over een binnenplein naar het trappenhuis van het legerings-/logiesgebouw.

Waardering (complex)

De Ernst Casimirkazerne naar ontwerp van kapitein der Genie A.G. Boost vertegenwoordigt algemeen belang omdat het complex:

- ouder is dan vijftig jaar;
- de afzonderlijke complex-onderdelen een functionele, historische en ruimtelijke relatie vertonen;
- een mijlpaal is in de geschiedenis van de militair-historische bouwkunst, meer in het bijzonder in de geschiedenis van de kazernebouw uit de twintigste eeuw volgens het zogeheten paviljoensysteem;
- een representatief voorbeeld is uit het militair-bouwkundig oeuvre van A.G. Boost;
- zeldzaamheidswaarde bezit;
- historische betekenis heeft voor de geschiedenis van ons land als herinnering aan zijn naamgever Ernst Casimir en aan (de voorbereidingen op) de Tweede Wereldoorlog.

Samenstellend onderdeel van het complex is:

Provincie : Limburg
Gemeente : Roermond

Monumentnummer : 509878

PLAATSELIJKE AANDUIDING

Plaats : Roermond
Straat : Wilhelminasingel
Huisnummer : 10

KADASTRALE AANDUIDING
EN
KADASTRALE TENAAMSTELLING

Kad. Gemeente : Roermond
Sectie : K
Nummer : 132

Soort recht : Recht van eigendom
Gerechtigde : Gemeente Roermond
Straat : Markt 31
Woonplaats : 6041 EM ROERMOND

Soort recht : Recht van erfpacht
Gerechtigde : De Staat (Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur)
Straat : Postbus 2222
Woonplaats : 4800 CE BREDA

Kad. Gemeente : Roermond
Sectie : K
Nummer : 133

Soort recht : Recht van eigendom
Gerechtigde : Gemeente Roermond
Straat : Markt 31
Woonplaats : 6041 EM ROERMOND

Soort recht : Recht van erfpacht
Gerechtigde : De Staat (Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur)
Straat : Postbus 2222
Woonplaats : 4800 CE BREDA

Soort recht : Recht van erfpacht
Gerechtigde : Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers
Straat : Verryn Stuartlaan 28
Woonplaats : 2288 EL RIJSWIJK

Soort recht : Verzoeker
Gerechtigde : Vereniging tot behoud van negentiende- en
twintigste-eeuws cultuurgood in Nederland (Cuyper-
genootschap)
Straat : Burg Minkenbergl'n 9
Woonplaats : 6109 AL OHE EN LAAK

OMSCHRIJVING

Inleiding

Het gedenkteken voor Ernst Casimir uit 1939 staat op het open voorterrein van de Ernst Casimirkazerne, in de as van het poortgebouw; tussen gedenkteken en poortgebouw loopt een met klinkers bestraat voetpad. Ernst Casimir van Nassau (1573-1632), Stadhouder van Friesland, Groningen en Drenthe, sneuvelde tijdens de Tachtigjarige Oorlog voor de wallen van Roermond.

Omschrijving

Het bakstenen gedenkteken met accenten in betonsteen heeft twee tegengestelde halve cirkelsegmenten als grondvorm zodat vier armen in de vorm van een x ontstaan. Aan het einde van die armen zijn bloembakken gemetseld. Op het centrale raakpunt van de x is het eigenlijke gedenkteken geplaatst: een bakstenen opbouw met inscriptie (onder) en een beeltenis van Ernst Casimir (boven), tegen de achterzijde is een vlaggenmast geplaatst. Aan de voorzijde bestaat het cirkelsegment uit een aan twee zijden oplopende met een rollaag afgedekte muur uitkomend in een sokkel met voluutvormige, kwartrond beëindigingen. Deze halve cirkelvorm sluit een perk in. Aan de achterzijde een dito bakstenen lage muur, echter niet oplopend uitgevoerd. De beeltenis toont Ernst Casimir en trois quart; deze werd vervaardigd door beeldhouwer V. Sprenkels uit Roermond; in kapitaal de tekst: "Ernst Casimir van Nassau gesneuveld nabij Roermond tijdens de Maasveldtocht 1632". De inscriptie hieronder luidt: "Ernst Casimir Kazerne geschenk van de gemeente Roermond aan de Koninklijke Landmacht 8 augustus 1939" (in kapitaal).

Waardering

Het gedenkteken uit 1939, hersteld in 1946 vertegenwoordigt algemeen belang wegens:

- de ouderdom;
- de functionele, historische en ruimtelijke relatie tot de Ernst Casimirkazerne, nl. in de as van het poortgebouw op een open, onbebouwd terrein;
- de militair-historische betekenis van Ernst Casimir van Nassau voor ons land en meer in het bijzonder voor Roermond;
- de herinneringswaarde aan de Tweede Wereldoorlog;
- de bijzondere betekenis voor de oude stad Roermond en haar geschiedenis als garnizoensstad.

Samenstellend onderdeel van het complex is:

Provincie : Limburg
Gemeente : Roermond

Monumentnummer : 514160

PLAATSELIJKE AANDUIDING

Plaats : Roermond
Straat : Wilhelminasingel
Huisnummer : 10

KADASTRALE AANDUIDING
EN
KADASTRALE TENAAMSTELLING

Kad. Gemeente : Roermond
Sectie : K
Nummer : 132

Soort recht : Recht van eigendom
Gerechtigde : Gemeente Roermond
Straat : Markt 31
Woonplaats : 6041 EM ROERMOND

Soort recht : Recht van erfpacht
Gerechtigde : De Staat (Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur)
Straat : Postbus 2222
Woonplaats : 4800 CE BREDA

Kad. Gemeente : Roermond
Sectie : K
Nummer : 133

Soort recht : Recht van eigendom
Gerechtigde : Gemeente Roermond
Straat : Markt 31
Woonplaats : 6041 EM ROERMOND

Soort recht : Recht van erfpacht
Gerechtigde : De Staat (Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur)
Straat : Postbus 2222
Woonplaats : 4800 CE BREDA

Soort recht : Recht van erfpacht
Gerechtigde : Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers
Straat : Verryn Stuartlaan 28
Woonplaats : 2288 EL RIJSWIJK

OMSCHRIJVING

Inleiding

U-vormig, breed uitgestrekt bakstenen poortgebouw naar ontwerp uit 1938 van kapitein der Genie A.G. Boost, voltooid in 1939. Het poortgebouw telt 1,5 bouwlaag, is gedekt met een schilddak, heeft een centraal gesitueerde, verhoogde en naar voren springende ingangspartij onder een dwars geplaatst schilddak en omsluit aan de oostzijde een binnenplaats.

Omschrijving

Het poortgebouw staat op een iets terugliggende plint in de vorm van een steens hoge rollaag met daarboven een halve verdieping ingedeeld met vierkante stalen ramen met roedenpatroon en op de verdieping rechthoekige stalen ramen met roedenpatroon. Het metselwerk is uitgevoerd in klezoorverband en heeft een omlopende bakstenen tandlijst onder de vensters. De centraal geplaatste ingangspartij heeft op de begane grond ter weerszijden van de doorgang halfcirkelvormige uitbouwen (erkers) met bakstenen borstweringen en daarboven verticaal opgestelde betonnen elementen met daartussen glas; boven de erkers hangen aan de gevel sierlijk, handgesmede ijzeren lantaarns. Boven de poortdoorgang een brede afsluiting eveneens in beton waarop vijf verticaal geplaatste glasstroken tussen bakstenen muurdammen, aan de bovenzijde verbonden door een betonnen latei. De muurdammen hebben de vorm van de letter V zodat het hemelwater zich in de betonnen waterafvoerbak aan de onderzijde kan verzamelen. Links van de poortbrede glaspartij een windwijzer en rechts een uurwerk. Het schilddak van de verhoogde poortdoorgang en belendende vleugels is belegd met rode, gesmoorde opnieuw verbeterde Hollandse pannen en heeft een ruim overstek. In de poortdoorgang is de ruimte voor de wachtcommandant. De houten buitendeuren van het poortgebouw vertonen regelwerk met kepermotief. Aan de binnenzijde is het poortgebouw vrijwel identiek ingedeeld: de ramen worden echter afgewisseld met deuren, ter weerszijden van de poortdoorgang is in halfcirkelvormige erkers voorzien, beide uitgevoerd in ijzer en glas. Het linkerbeen van de U-vorm heeft o.m. een ingang met gerusticeerde omlijsting. Inwendig beschikt het poortgebouw over afzonderlijke voorzieningen als kantoren van de kazernecommandant en staf, opslagruimten, gangen afgewerkt met betegelde lambriseringen met friestegeltjes met salamanders in reliëf; trappenhuisen belegd met grijze natuursteen, trapleuningen in koperen bevestigingen, mess, wachtkamer met vaste houten bankjes; verschillende vertrekken met bewerkte, houten vaste kasten voorzien van geprofileerde dekstukken; cellenblok met luchtruimte omgeven door hoge bakstenen muur, in de gymnastiekzaal gelamineerde spanten en houten, gangen betegeld en in terrazzo uitgevoerd.

Waardering

Het poortgebouw met sportzaalvleugel en kampcommandovleugel naar ontwerp van kapitein der Genie A.G. Boost vertegenwoordigt algemeen belang wegens:

- de ouderdom;

- de architectuurhistorische waarde als object van militaire
bouwkunst, meer in het bijzonder de kazernebouw uit de twintigste eeuw
volgens de principes van het paviljoensysteem;
- de gaaf behouden hoofdvorm, constructie, indeling en detaillering;
- de betekenis voor de geschiedenis van de landsverdediging;
- de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog;
- de samenhang met de (geschiedenis van de) stad Roermond;
- de nauwe verwantschap die bestaat tussen de naamgever van de
kazerne, zijn plaats in de geschiedenis van ons land en zijn rol in de
strijd om Roermond;
- de functionele, historische en ruimtelijke relatie met het
gedenkteken op het terrein vóór de kazerne, met het binnenplein alsook
met het legerings-/logiesgebouw B.

Samenstellend onderdeel van het complex is:

Provincie : Limburg
Gemeente : Roermond

Monumentnummer : 514161

PLAATSELIJKE AANDUIDING

Plaats : Roermond
Straat : Wilhelminasingel
Huisnummer : 10

KADASTRALE AANDUIDING
EN
KADASTRALE TENAAMSTELLING

Kad. Gemeente : Roermond
Sectie : K
Nummer : 132

Soort recht : Recht van eigendom
Gerechtigde : Gemeente Roermond
Straat : Markt 31
Woonplaats : 6041 EM ROERMOND

Soort recht : Recht van erfpacht
Gerechtigde : De Staat (Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur)
Straat : Postbus 2222
Woonplaats : 4800 CE BREDA

Kad. Gemeente : Roermond
Sectie : K
Nummer : 133

Soort recht : Recht van eigendom
Gerechtigde : Gemeente Roermond
Straat : Markt 31
Woonplaats : 6041 EM ROERMOND

Soort recht : Recht van erfpacht
Gerechtigde : De Staat (Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur)
Straat : Postbus 2222
Woonplaats : 4800 CE BREDA

Soort recht : Recht van erfpacht
Gerechtigde : Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers
Straat : Verryn Stuartlaan 28
Woonplaats : 2288 EL RIJSWIJK

OMSCHRIJVING

Inleiding

Op in hoofdzaak rechthoekige plattegrond gebouwd legerings-/logiesgebouw (gebouw B) ter hoogte van twee bouwlagen en kapverdieping, het geheel opgetrokken in rode baksteen en gedekt met schilddaken. De ingangspartij van gebouw B ligt precies in de as van de poortdoorgang van gebouw A. De architect was kapitein der Genie A.G. Boost; zijn ontwerp dateert uit 1938, in 1939 werd het gebouw in gebruik genomen.

Omschrijving

Het legerings-/logiesgebouw staat op een iets terugliggende plint in de vorm van een steens hoge rollaag en heeft ter hoogte van de onderdorpels een tandlijst in baksteen. Het gehele gebouw B kent vier geledingen: een excentrisch in de voorgevel gesitueerd trappenhuis dat iets naar voren springt, de ingangspartij bevat en gedekt is met een dwars op de hoofdvorm geplaatst schilddak; een kort woongedeelte rechts; een lang woongedeelte links van de ingangspartij waarbij de nok van het linkerdeel iets hoger is dan het rechter; een eenlaags aanbouw onder schilddak uiterst links. De gevels zijn op alle verdiepingen voorzien van stalen ramen met roedenverdeling, het trappenhuis heeft boven de ingangspartij met links en rechts smalle vensters en betonnen luifel drie verticale glasstroken. De schilddaken van gebouw B zijn belegd met rode, gesmoorde opnieuw verbeterde Hollandse pannen en hebben een ruim overstek. Inwendig verschillende verblijfsruimten en waslokalen; de gangen zijn met terrazzo-vloeren of betegeld uitgevoerd, de wanden vlak gestuct en in schoon metselwerk, glastegels tussen gang en legeringskamers, vensterbanken en vestibules betegeld (geglazuurde tegels), houten wandkasten op legeringskamers, keizerlijke trap belegd met grijze natuursteen en voorzien van houten leuning in koperen bevestigingen, vloeren van beton, originele binnendeuren, dakconstructie van stalen spanten (H-profielen met schoren en gordingen).

Waardering

Het legerings-/logiesgebouw (gebouw B) naar ontwerp van kapitein der Genie A.G. Boost vertegenwoordigt algemeen belang wegens: de ouderdom; de architectuurhistorische waarde als object van militaire bouwkunst, meer in het bijzonder de kazernebouw uit de twintigste eeuw volgens de principes van het paviljoensysteem; de gaaf behouden hoofdvorm, constructie, indeling en detaillering; de betekenis voor de geschiedenis van de landsverdediging; de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog; de samenhang met de (geschiedenis van de) stad Roermond; de nauwe verwantschap die bestaat tussen de naamgever van de kazerne, zijn plaats in de geschiedenis van ons land en zijn rol in de strijd om Roermond; de functionele, historische en ruimtelijke relatie met het gedenkteken op het terrein vóór de kazerne, met het binnenplein alsook met het poortgebouw met sportzaalvleugel en kampcommandovleugel (gebouw A).

Voor de overwegingen die aan dit besluit ten grondslag liggen, wordt verwezen naar de bij dit besluit gevoegde bijlage, die geacht moet worden in dit besluit te zijn herhaald en opgenomen, alsmede naar de bovengemelde omschrijving.

Een afschrift van dit besluit zal, onder gelijke dagtekening, worden verzonden aan:

- Gemeente Roermond
Markt 31
6041 EM ROERMOND
- De Staat, Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
Postbus 2222
4800 CE BREDA
- Cuypergenootschap
Burg Minkenbergh 9
6109 AL OHE EN LAAK
- Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers
Verryn Stuartlaan 28
2288 EL RIJSWIJK
- Provincie Limburg
- Gemeente Roermond

Burgemeester en wethouders van de gemeente waarin het monument is gelegen, leggen dit besluit op de secretariaat ter inzage. De burgemeester maakt de terinzagelegging op de gebruikelijke wijze bekend.

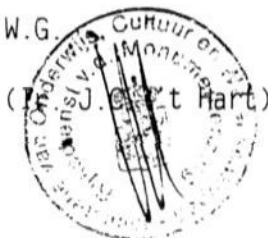
Op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht kan degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken daartegen binnen zes weken na de dag waarop het aangevallen besluit bekend is gemaakt, een bezwaarschrift indienen bij het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen.

Een dergelijke bezwaarschrift dient u te adresseren aan het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Cfi/FJZ t.a.v. de Commissie voor de bezwaarschriften, Postbus 606, 2700 ML ZOETERMEER

Tenminste deze beschikking of een copie daarvan moet bij het bezwaarschrift worden toegevoegd.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,
dr. F. van der Ploeg,
namens deze,
de Directeur van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg,
voor deze,
het Hoofd van de Sector Regioservice,

W.G.

BIJLAGE BIJ BESLUIT BETREFFENDE

verzoek tot aanwijzing als beschermd monument als bedoeld in artikel 3, zesde lid, van de Monumentenwet 1988 van het object:

Gemeente Roermond
Wilhelminasingel 10
6041 CH Roermond
Ernst Casimirkazerne

I. FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN
VERZOEKER

Bij brief d.d. 19 december 1997 verzocht Cuypersgenootschap Vereniging tot behoud van negentiende- en twintigste-eeuws cultuurgoed in Nederland, vooruitlopend op het Monumenten Selectie Project (MSP), aan te wijzen tot beschermd monument Wilhelminasingel 10 – de Ernst Casimirkazerne, vanwege de architectuur- en cultuurhistorische waarden. Aanleiding is publicatie van een verleende sloopvergunning voor de Ernst Casimirkazerne in "De Trompetter" van dinsdag 11 november 1997.

De Stichting Ruimte te Roermond machtigde op 18 november 1997 het Cuypers Genootschap als haar vertegenwoordiger tijdens ontwikkelingen en procedures rond de Ernst Casimirkazerne.

ADVIES GEMEENTERAAD

Stemt met aanwijzing in blijkens brief d.d. 28 september 1998 (verzonden 2 oktober 1998).

ADVIES GEDEPUTEERDE STATEN

Het object is gelegen binnen de bebouwde kom. GS adviseert blijkens brief d.d. 23 juni 1998 (verzonden 13 juli 1998) het poortgebouw van de Ernst Casimirkazerne als beschermd monument aan te wijzen.

ADVIES RAAD VOOR CULTUUR

Stemt met aanwijzing in blijkens brief d.d. 25 juni 1999, voor zover het betreft de meest karakteristieke elementen, zijnde het poortgebouw, het voorterrein met vlagmonument en het eerste logies- of legeringsgebouw. De raad acht het van belang dat Roermond door bescherming van deze objecten als garnizoensstad herkenbaar blijft. Hoewel sprake is van een unieke stedenbouwkundige inpassing, meent de raad toch dat de Ernst Casimirkazerne, naar ontwerp van A.G. Boost, niet dusdanig bijzonder of waardevol kan worden geacht dat het gehele complex voor rijksbescherming in aanmerking dient te komen.

BESCHRIJVING OMSTANDIGHEDEN

De Defensienota van maart 1991 leidde tot ontruiming van de Ernst Casimirkazerne. Vrijwel meteen bestemde het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur de kazerne tot opvangadres voor buitenlanders zonder vaste woon- of verblijfplaats.

De gemeente Roermond gaf een sloopvergunning af voor de gehele Ernst Casimirkazerne, met uitzondering van het poortgebouw en met uitzondering van het gedenkteken op het voorterrein.

GLOBALE BESCHRIJVING

De Ernst Casimirkazerne te Roermond is in 1938-1939 gebouwd naar ontwerp van kapitein der Genie A.G. Boost voor een bataljon infanterie en bestaat uit een U-vormig poortgebouw (A), een gedenkteken voor het poortgebouw alsook een (voormalig) wapengebouw met stal (F) en een (voormalige) munitiebergplaats (G), drie legeringsgebouwen (B, C, D), één haakvormig

keukengebouw met (oorspronkelijk) badinrichting (E), twee voormalige privaatgebouwen (H, I, beide even ten noorden van de legeringsgebouwen). Ten zuiden van de legeringsgebouwen B en C ligt de appèlplaats. De Ernst Casimirkazerne grenst aan het noordwesten van de oude binnenstad van Roermond en staat op de zogenoemde voormalige Stadswei, op de oostelijke Maasoever. De naamgever van de kazerne is Ernst Casimir van Nassau (1573-1632); hij was stadhouder van Friesland, Groningen en Drenthe en sneuvelde in de Tachtigjarige Oorlog tijdens het beleg van Roermond.

AANWIJZINGSBELEID

Het onderhavige object behoort tot de jongere bouwkunst (1850-1940). Blijkens de Nota "Selectie en Registratie Jongere Stedebouw en Bouwkunst (1850-1940)", die per 17 februari 1992 in werking is getreden, is het aanwijzingsbeleid voor deze categorie erop gericht aanwijzing van beschermde monumenten uitsluitend te doen plaatsvinden in het kader van respectievelijk het Monumenten Inventarisatie Project (MIP) en het Monumenten Selectie Project (MSP).

Incidentele verzoeken om bescherming van objecten uit de periode 1850-1940, vooruitlopend op het MSP/MRP, kunnen op basis van dit beleid alleen dan tot aanwijzing leiden indien aan de volgende twee voorwaarden is voldaan.

- er is sprake van evident rijksbelang bij bescherming; en
- een bedreiging levert dringende redenen op voor de voortijdige behandeling van het verzoek.

Dit beleid is nogmaals bekend gemaakt, middels publicatie in de Staatscourant van 2 december 1996, nummer 233.

OVERIGE GEGEVENS

De bouwkundige staat van de Ernst Casimirkazerne is goed.

OVERLEG

De gemeente heeft geen hoorzitting gehouden ter voldoening aan het bepaalde in artikel 3, vierde lid, van de wet, omdat de gemeente zelf volledig eigenaar is.

II. WAARDESTELLING EN BEDREIGING

WAARDESTELLING

De Ernst Casimirkazerne is een zogenoemde "Boost" kazerne, dat wil zeggen, gebouwd naar ontwerp van kapitein der Genie A.G. Boost. De Boostkazernes lijken alle sterk op elkaar want zij zijn pal voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog in korte tijd door één man ontworpen en gebouwd. Het was de bedoeling 24 Boostkazernes te bouwen; 16 zijn gerealiseerd waarvan 12 aan of in de buurt van de grens van Nederland. De huidige stand van zaken – voorjaar 1999 – ten aanzien van (geheel of gedeeltelijk) beschermde danwel te beschermen Boostkazernes luidt als volgt:

- Bergen op Zoom [Cort Heyligerskazerne] alleen het poortgebouw wordt in het MSP voorgedragen.
- Ede [Elias Beekmankazerne] zal worden voorgedragen in het MSP.
- Eindhoven [De Constant Rebecquekazerne] wordt in zijn geheel (poortgebouw en drie legeringsgebouwen) binnen het bestek van het MSP voorgedragen.
- Grave [Generaal de Bonskazerne] wordt in zijn geheel voorgedragen; plannen tot omvorming/aanpassing tot bedrijventerrein zijn in ontwikkeling.
- Schalkhaar [Westenbergkazerne] het poortgebouw is aangewezen (monumentnummer 508977).
- Weert [Van Hornekazerne] zal binnen het MSP worden voorgedragen.

De ontwikkelingen in nazi-Duitsland vormden de drijfveer tot het treffen van militaire maatregelen die onder meer bestonden uit uitbreiding van de dienstplicht en de bouw van de Boostkazernes. Deze geschiedkundige en militaire achtergrond verleent de Boostkazernes een opmerkelijke status en plaatst deze groep in (inter)nationaal perspectief.

Binnen de traditie van de Nederlandse kazernebouw met gebruikmaking van paviljoens onderscheiden de kazernes van A.G. Boost zich door een aantal vernieuwingen. Er is door Boost gebruik gemaakt van een standaardtype dat per lokatie in lichte tot nadere mate werd aangepast aan eisen, omstandigheden of wensen overigens zonder dat de architectonische herkenbaarheid of de vereiste spoed tijdens ontwerp- en bouwproces daar onder leden. Een afsluitend poortgebouw (mede bedoeld ter verhoging van het afwerend karakter van het kazerne-complex) waarin cel- en wachtruimten, gymnastieklokaal, (onder-)officiers- en manschappenkantines een plaats kregen, een centraal gelegen appèlplaats c.q. exercitieterrein, de architectonische en functionele scheiding van legering en voeding door het bouwen van afzonderlijke voorzieningen (terwijl voorheen de legering en het gebruik van de maaltijden onder één dak plaatsvonden), toepassing van betonnen vloeren (tegen brandgevaar) zijn enkele kenmerken van de Boostkazernes.

In historisch-stilistisch opzicht vertonen de Boostkazernes verwantschap met de gangbare bouwkunst uit de periode van het Interbellum waarin het ambachtelijk gebruik van baksteen in combinatie met stalen profielen voor o.a. kozijnen en ramen, de toepassing van schild- en zadeldaken en ritmische schikking van bouwlichamen werden toegepast. Boost voorzag de Nederlandse architectuurgeschiedenis niet van andere dimensies dan de hierboven aangehaalde kenmerken. Veeleer maakte Boost gebruik van het bestaande, eigentijdse idioom en paste hij dit aan of toe tijdens de hem minimaal ter beschikking staande tijd voor de uitvoering van de grootscheepse bouwcampagne.

BEDREIGING

De gemeente Roermond verstrekke een sloopvergunning voor de gehele Ernst Casimirkazerne, met uitzondering van het gedenkteken op het voorterrein en met uitzondering van het poortgebouw. De Ernst Casimirkazerne neemt geen uitzonderingsspositie in de Nederlandse architectuurgeschiedenis in wanneer het aantal bestaande Boostkazernes in acht wordt genomen. Bij een restrictief Rijksbeleid inzake wettelijke bescherming dient ten aanzien van het "Boost-bestand" op overwogen wijze blijk van selectie te worden gegeven, dat wil zeggen gehele dan wel gedeeltelijke bescherming van enkele voorbeelden. Gaafheid van zowel ensemble als onderdelen biedt bij de afweging een belangwekkend selectiemiddel.

III. CONCLUSIE

De Ernst Casimirkazerne te Roermond heeft betekenis voor de geschiedenis van de landsverdediging en vertegenwoordigt een bijzondere categorie in de Nederlandse architectuurhistorie, met name in die van de militaire bouwkunst, meer in het bijzonder kazernebouw t.w. een zogeheten Boostkazerne.

Er is sprake van zeldzaamheidswaarde omdat zestien Boostkazernes zijn gebouwd, waarvan een beperkt aantal behouden bleef. In een enkel geval is een onderdeel van een Boostkazerne beschermd ingevolge de Monumentenwet 1988 (Schalkhaar, het poortgebouw van de Westenbergkazerne). Naar verwachting zal nog één poortgebouw van een Boostkazerne worden aangewezen (Bergen op Zoom, Cort Heyligerskazerne).

Daarnaast mag op redelijke termijn de wettelijke bescherming van vier volledige Boostkazernes worden tegemoetgezien (Ede, Elias Beekmankazerne; Eindhoven, Constant de Rebecquekazerne; Grave, Generaal de Bonskazerne; Weert, Van Hornekazerne).

Ten einde tot een afweging en besluit te komen, bestaan er verschillende overwegingen tot wettelijke

bescherming ingevolge de Monumentenwet 1988 van een zeker gedeelte van de Ernst Casimirkazerne, en wel het gedenkteken op het voorterrein, het poortgebouw alsook het eerste legeringsgebouw (gebouw B) ten noorden van het poortgebouw. Met de aanwijzing van dit legeringsgebouw wordt recht gedaan aan het feitelijke stichtingsmotief van de kazerne, de huisvesting van militairen gedurende oorlogsdreiging aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog. In zekere zin symboliseert gebouw B de herinnering aan de Onbekende Soldaat. Verder brengt behoud van zowel poortgebouw als legeringsgebouw de door Boost nagestreefde beslotenheid van de kazerne tot uitdrukking.

Het trappenhuis van legeringsgebouw B staat precies in de as van de poortdoorgang en het gedenkteken op het voorterrein.

In combinatie met het poortgebouw begrenst legeringsgebouw B een plein. De open ruimte tussen poortgebouw en legeringsgebouw vervult de functie van "terre plein", de vanouds in militaire kring operationele en behoudenswaardige open ruimte die slechts volledig werd benut wanneer specifiek militaire omstandigheden als bijvoorbeeld oefening of dreiging hun eisen stelden.

Ten aanzien van de geschiedenis van Roermond kan het volgende worden opgemerkt. De stichting van de Ernst Casimirkazerne maakte een eind aan eeuwenlang gebrek aan huisvestingsmogelijkheden voor militairen. Voorheen werden manschappen en officieren bij burgers ondergebracht. In die zin identificeert de Ernst Casimirkazerne Roermond als garnizoensstad.

Daarnaast beschikt Roermond met de Ernst Casimirkazerne over een belangwekkende representant van (midden) twintigste-eeuwse kazernebouw, zijnde een zogeheten Boostkazerne.

De ligging van de Ernst Casimirkazerne pal buiten de historische kern op de oude Stadswei nabij de Maasoever biedt zowel van stadskant als veldzijde een karakteristiek en herkenbaar historisch beeld met opmerkelijke belevingswaarde. De strategische positie van Roermond op circa vijf kilometer van de grens met Duitsland verschaft in het licht van de Tweede Wereldoorlog aan de Ernst Casimirkazerne een geografische ervaring met extra sterke herinneringsdimensie.

De Ernst Casimirkazerne vormt een bouwkundig en strategisch element in historische verdedigingszones die met Maaslinie en Peel-Raamstelling worden aangeduid.

Geconcludeerd kan worden dat de in de omschrijving aangegeven waarden bescherming op grond van de Monumentenwet 1988 rechtvaardigen en dat op grond van de bovenstaande feiten en omstandigheden deze bescherming geen bezwaren ontmoet.

